

TELEGRAFUL ROMÂN.

Apare Marția, Joia și Sâmbăta.

ABONAMENTUL:

Pentru Sibiu pe an 14 C., 6 luni 7 C., 3 luni 3 C. 50 fl.
Pentru monarhie pe an 16 C., 6 luni 8 C., 3 luni 4 C.
Pentru străinătate pe an 24 C., 6 luni 12 C., 3 luni 6 C.

Abonamentele și inserțiunile

să se adreseze Administrației tipografiei arhid., Sibiu, str. măcelarilor 45.

Correspondențele

să se adreseze Redacției „Telegrafului Român“, str. măcelarilor Nr. 45.
Epistole nefrancate se refuză. Articoli nepublicați nu se înapoiază.

INSERȚIUNILE:

Pentru odată 14 fl., — de două ori 24 fl., — de trei ori 30 fl.
rândul cu litere garnon.

Recensământul.

În zilele prime ale lunii Ianuarie 1911 după călindarul cel nou se va face un nou recensământ în patria noastră, o nouă numărătoare a populației țării. Deși lucrările necesare în jurul numărării au să le îndeplinească organele administrative ale țării, totuși se cere din partea stăpânirii, și noi credem că e chiar de lipsă, ca și preoțimea noastră să dea mână de ajutor, pentru ca recensământul să se poată face cu cea mai mare esactitate posibilă. Spre acest sfârșit, consistorul nostru arhidiecezan a adresat un circular preoțimii, cu datul 23 Noembrie v. c., din care, spre orientarea altora, dăm și noi următoarele părți:

„Credincioșii bisericii noastre fără îndoială doresc ei înșiși, ca să se constate adevăratul număr al poporului nostru, și în asemănare cu recensământul de acum zece ani, să aflăm dacă ne-am înmulțit, și cu cât ne-am înmulțit sau, ferească Dumnezeu, dacă numărul poporului ar fi scăzut; apoi să ne arde dacă ne-am întărit în cele ale economiei, adică: în cele ale stării materiale, care e baza independenței individuale și generale, și prin urmare indispensabilă condițiune pentru a forma un factor, care nu poate fi ignorat, ci din contră, trebuie să fie considerat, de către statul conștient să pună la cale oare care acțiuni în afacerile sale.

Recensământul populației ne dă și îndemnul să scrutăm cauzele eventualei descreșteri numerice și a decadenței materiale și să le înlăturăm și îndreptăm.

Preoții noștri deci sunt datori a lumina pe credincioșii noștri, că recensământul efectuându-se în mod corect, dâșii numai folos vor avea de aci, nime nu va suferi nici o daună în urma lui, și nu-l va atinge nici un fel de desavantaj, adică recensământul nu se va folosi spre a impune poporului dări mai mari, sau alte feluri de contribuțiuni.

Un bun serviciu pot face preoții poporului nostru și în privința constatării etății persoanelor.

Cunoscut este adică, că oameii din popor, anume cei mai înaintați în etate, nu știu anumit de câți ani sunt, nu știu în care an s'au născut, ci numai aproximativ cred ei, că vor fi de atâția sau atâția ani. Pentru statistică însă e de inomisă necesitate, anume, în privința sanitară, de a preciza etatea oamenilor și a lua apoi cautelele necesare pentru starea sanitară.

Se cere deci, ca preoții să vină într'ajutor oamenilor, credincioșilor lor proprii, pentru ca să afle etatea adevărată a fiecăruia dintre ei; spre scopul acesta preoții să scoată din matricule datele nașterilor pentru toți credincioșii, cari sunt încă în viață și să le împărtășască capului familiei, încă înainte de a se începe numărarea poporului, eventual preoții să le țină gata extrase acele date pentru timpul, când se va face

recensământul, și atunci să vină cu ele într'ajutor poporului, respective organelor, cărora s'a încredințat efectuarea recensământului.

Preoții să informeze poporul în biserică, ca cei neorientați despre etatea lor să se adreseze lor și să ceară dela ei datele trebuincioase.

Mai presus de toate au să informeze însă pe credincioșii lor, că scopul principal al recensământului este să se constate numărul fiecărui popor din patrie; este deci pentru fiecare o mare datorință, atât față de stat, cât și față de poporul său, ca în rubrica în care se induce naționalitatea fiecăruia să stăruie a se înscrie limba lui maternă, chiar și în cazul, când ar vorbi și alte limbi, ca să arde, că aparține poporului nostru român.

Dela jubileul dlui P. Cosma.

Dăm astăzi vorbirea de felicitare a dlui Iosif Sterca Șuluțu, prezidentul consiliului de administrație al „Albinei“. A fost următoarea:

*Onorată ședință plenară festivă!
Stimați Domni!*

Peste opt zile se împlinesc 25 de ani, de când dl Cosma conduce afacerile institutului de credit și de economii „Albina“, în calitate de director executiv.

Desvoltarea ce a luat institutul în acest interval, și rezultatele îmbucurătoare ce s'au obținut, ne-au îndemnat pe noi, fruntașii institutului din centru, să dăm expresiune recunoștinței noastre pentru excelențele servicii ale dlui Cosma, în urma cărora s'au realizat acele îmbunătățiri.

Activitatea dlui Cosma însă nu mai atunci va apărea în întreaga ei splendoare, dacă îi vom cunoaște și talentul sau organizator, ce l-a desfășurat la organizarea cancelariei advocațiale, care e un factor important în organismul institutului nostru, și care a contribuit foarte mult la starea îmbucurătoare în care se află institutul nostru. Asemenea merite are Dsa și pe alte terene. Iată istoricul faptelor amintite:

Fostul director, Visarion Roman, om foarte harnic, a conceput ideia înființării institutului „Albina“ cu ajutorul Mocsonyeștilor.

Înființat institutul, el a devenit director executiv, iar soții lui, membri în consiliul de administrație.

În puterea capitolului XI al statutelor, au înființat reuniuni de credit mai vărtos în Bănat, unde erau plasate cele mai multe acțiuni ale institutului, și anume în Lugoj, în Timișoara, în Oravița, în St. Nicolaul-mare și în Orșova.

Ideia reuniunilor a fost foarte salutară, dar poporul român atunci nu era destul de matur, precum în unele locuri nu este destul de matur nici astăzi pentru punerea ei în lucrare.

Deja prin un concluz din 4 Ianuarie 1873 s'a desființat reuniunea din Timișoara, iar prin altul din 18 Aprilie 1874 s'au desființat și celelalte.

Consecuența desființării a fost intentarea a o mulțime de procese contra membrilor debitori ai reuniunilor desființate.

Procura s'a dat unui avocat din direcțiune, care ocupat într'alte părți, signa numai acțiunile, a dat plenipotența altui membru tot din direcțiune, care nu era avocat, dar avea facultatea de a reprezenta pe avocat la judecătoria sumară.

Procesele s'au intentat fără nici o controlă și fără nici o evidență.

Fiecare debitor s'a dat în judecată pentru aceeași pretensiune de două ori. Odată pe baza obligațiunei și odată pe baza declarațiunei de garanță.

La pertractare, firește, nu s'a prezentat nici unul în Sibiu și au devenit contumațiați.

Urmarea a fost că s'au cerut și efectuit o mulțime de execuțiuni, din oficiu, fără intervențiuni de avocați, și astfel institutul numai de acele sume încasate a avut știre, pe cari executorii au binevoit a le trimite.

Acele execuții au provocat apoi o mulțime de reclame din partea debitorilor, din care motiv avocatul institutului și-a dat demisiunea din postul de avocat, ceea ce direcțiunea la 23 Aprilie 1876 sub Nrul 46 a și primit, iar la 10 Maiu 1876 a numit de avocat pe Dr. Stefan Păcurariu.

Fiind o mulțime de procese prezentate la direcțiune pentru revizuire — direcțiunea prin concluzul Nr. 56 din 7 Maiu 1877 a ales membru în sinul său pe avocatul și deputat dietal de atunci Parteniu Cosma, pe care apoi l-a încredințat cu revizuirea proceselor.

Văzând domnul Cosma multele abuzuri comise de avocații institutului în detrimentul reputațiunei aceleia, înainte de toate a compus un Regulament pentru avocatul institutului, care avea avocatul să-l suscrie și observe necondiționat, și o tarifa de spese, care și astăzi este în vigoare în cancelaria advocațială a institutului.

Direcțiunea prin concluzul său Nr. 83 din 16 Iunie 1877 a aprobat acel Regulament.

Comunicat Regulamentul cu avocatul Dr. Păcurariu, acela s'a declarat că nu-l primește.

Refuzând avocatul Păcurariu a primi Regulamentul pentru avocatul institutului, mai vărtos pentru tarifa, care avea să o observe la specificarea speselor nelicuidate prin judecătoria, postul de avocat și jurisconsult al institutului direcțiunea l-a oferit autorului acelui Regulament, care deși venise la Sibiu numai la 1 Maiu 1876, devenise deja membru, în scurt timp și vicepreședinte al camerei advocațiale, și pe lângă mandatul de deputat dietal avea o clientelă solidă.

Dl Cosma primind ofertul în timpul cel mai nefast pentru institutul, când — în urma incorectităților comise de avocații institutului și a executorilor necontrolați de avocați — era atât de discreditat, mai

vărtos în părțile bănățene, încât acțiunile în valoare nominală de 100 fl. se vindeau cu 50 fl., s'a pus pe studierea actelor, și dând de o mârșime de neglijențe din partea avocaților și incorectități — deira dări chiar din partea executorilor și pustiți fără nici o controlă asupra clientelei institutului, a venit cu propuneri motivate la direcțiune pentru sistarea proceselor după și amortizarea speselor acelor, care s'au urcat la mai multe mii de fl.

A tras la răspundere pe executorii culpabili, din cari unii s'au destituit din post, altul ca să evite urmările faptelor sale criminale s'a sinucis, iar al treilea a luat banca în cap.

Direcțiunea scârbită de atatea lucruri compromițătoare pentru reputațiunea institutului, pentru restul pretensiunilor neincasate pe cale pacinică dela debitorii reuniunilor de credit, s'a mulțumit cu restul neridicat al cuotelor acelor reuniuni, iar diferența — o sumă destul de considerabilă, a amortizat-o.

Aduse în rând toate neorganizările rămase după foștii avocați ai institutului, și introdusă la dlui Cosma o administrație promită, cu lantă, dar severă în cancelaria advocațială, în scurt timp s'au restabilit astfel, încât direcțiunea dela adunarea generală din 29 Martie 1879 a avut curajul să facă propunerea pentru emiterea scrișurilor fonciare, care s'a și primit, iar scrișurile fonciare, deși suma de garanță de 200,000 fl. pretinsă de lege, lipșind, s'a luat din capitalul social — în urma intervenției personale la locurile competente a dlui Cosma, pe atunci și deputat dietal, s'a notat la borsă din Budapesta, iar astăzi, tot în urma intervenției personale a dlui Cosma sunt lombardabile la banca noastră ungară și acceptate drept capital pentru la întreprinderi de ale statului.

Dacă poate fi vorba de partea leului — ce a avut-o dl Cosma la regenerarea institutului nostru, baza aceleia s'a pus prin activitatea sa de opt ani și jumătate ca jurisconsult și avocat al institutului.

La 10 Maiu 1885 în mod repentin a răposat directorul executiv Visarion Roman.

Direcțiunea era la mare perplexitate, neavând la îndemână om disponibil cui să poată încredința postul cardinal devenit vacant.

După un provisoriu cu dirigentul de atunci al Școlii din Brașov, Ioan George Ioan, și după o prealabilă înțelegere cu Dr. Al. Mocsony și la insistența lui, a fost oferit acel post dlui Cosma accentuându-se, în între împrejurările date numai această soluțiune poate fi în interesul institutului.

Domnul Cosma a dovedit cu cărțile purtate exact, cari și astăzi sunt în posesiunea institutului, că situațiunea sa ca avocat privat și jurisconsult al institutului, din punct de vedere material este cu mult mai bună, mai rentabilă decât aceea ce i-o poate crea după împrejurările de atunci postul de director executiv al

institutului, dar cerându-se cu insistență primirea postului în interesul institutului — a cedat, dar numai sub condițiunea, ca postul de jurisconsult și avocat al institutului să nu se mai încredințeze unui avocat privat, ci ca succesorul său să fie funcționar al institutului, cancelaria advocațională să formeze o secțiune a institutului, regia să o poarte institutul, al lui fiind și eventualul venit.

Primită această condițiune prin concludul direcțiunii Nr. 340 din 18 Decembrie 1885 — dl Cosma a devenit director executiv al institutului.

„Albina“ a fost primul institut financiar în patrie care a introdus sistemul de jurisconsult-funcționar, care s'a validat foarte bine, mai târziu au imitat-o institutele săsești din Sibiu și unele din cele românești.

Postul de director executiv l-a ocupat dl Cosma la 1 Ianuarie 1886.

Până atunci „Albina“ era aproape unicul institut financiar românesc în Ungaria. Dar activitatea ei de 16 ani desvoltase deja simțul de emancipare din cătușile capitalului străin în poporul român, și se simțea deja necesitatea de institut național și în alte centre, la ce „Albina“ cu plăcere a oferit concursul său.

La 1885 s'a înființat „Timișana“ în Timișoara, la 1887 „Victoria“ în Arad, la 1888 „Silvania“ în Șimleul Silvaniei, și pornit odată acest curent în câțiva ani s'au înființat atâtea bănci, nu numai în orașe, dar chiar și în comune rurale, unde mai bine se potriveau Reuniuni sistem Raiffeisen, încât se simțea necesitatea de a găsi mijloace potrivite pentru asigurarea desvoltării solide și a administrației corecte a băncilor române.

În acest scop a convocat Domnul P. Cosma prima conferință a băncilor române la Sibiu pe 25 Iunie 1888, la care au participat 52 din 81 de bănci ce existau atunci.

În această conferință s'au luat toate măsurile necesare pentru uniformitatea conducerii, pentru soliditatea afacerilor și pentru revizuirea prin experți a bilanțelor institutelor române, și s'a luat concludul IX de următorul cuprins: „*Afacerea înființării unei bănci de asigurare cu concursul institutelor noastre se transpune delegaților spre studiere și raportare*“. Cestiune, care *chiar acuma este în stadiul realizării*.

Aceste conferințe s'au intrunit an de an, până când la 16 Iulie 1907 s'a înființat „Solidaritatea“, asociațiune de institute financiare ca însoțire în Sibiu.

Toate aceste conferințe au fost convocate și prezidate de dl Cosma, precum este și „Solidaritatea“, care la 1 Octombrie a. c. întrunea 121 din 147 bănci române existente.

Toate băncile supuse revizuirilor prin experții „Solidarității“ se bucură de credit de reescont la institutul nostru.

Cu aceste măsuri și cu conducerea înțeleaptă și severă a funcționarilor institutului s'a desvoltat institutul, nostru încât:

Capitalul societar, care atunci era de cor. 600,000 astăzi este de 3,000,000.

Bazat pe aceste date am convocat eu pe 22 Octombrie a. c. pe domnii membri din direcțiune, din comitetul de supraveghiere, și pe conducătorii filialelor institutului la o conferință.

În această conferință am arătat starea institutului în care a primit dl Cosma conducerea, și rezultatele obținute în acești 25 de ani. Acestea sunt în liniiamente generale următoarele:

În anul 1887. Etalonul scrisurilor fonciare se reduce dela 6% la

5%, și prin aceasta se acordă împrumuturi hipotecare mai efține ca în trecut; iar cu considerare la cliențela institutului, care constă mai ales din agricultori, suma minimală a unui credit hipotecar se fixează în 100 florini.

Tot odată se introduce ramul împrumuturilor cambiale-hipotecare.

În anul 1888. Cam dela acest an începând, se înființează cu concursul „Albinei“ mai multe institute, cărora institutul le vine în ajutor, parte prin depuneri, dar mai ales prin reescont și toate aceste institute românești progresează în mod îmbucurător.

În anul 1889. Depunerile institutului se urcă la 3 milioane florini, o dovadă eclatantă despre reputația bună a institutului.

În anul 1890. Dividenda crește la 12%, depunerile la 3 milioane și jumătate florini. Nu se pot produce scrisuri fonciare cu 5% atâtea, câte se cer.

În anul 1891. Dividenda se urcă la 13%, iar depunerile ating cifra de 4 milioane.

În anul 1892. Se introduce ramul împrumuturilor pe obligațiuni cu caventa (Credit personal țărănesc).

Se creează un fond special de rezervă de 200,000. florini. Fondul general ajunge la 100,000. florini.

În anul 1893. Dividenda se urcă la 15%, depunerile întrec suma de 5 milioane. Etalonul împrumuturilor hipotecare se reduce cu 1%.

În anul 1895. Se sistematizează relut de cuartir pentru funcționarii definitivi ai institutului, fixându-se procentul în 20% din salariul fundamental.

Capitalul social al institutului se urcă la suma de 600 mii florini. Dividenda crește la 16%.

În anul 1896. Se înființează „Masa studenților“, la care primesc 50 tineri români prânz gratuit. Pentru întreținerea acestei mese se votează anual 3000 florini.

Din fondul special de rezervă se creează fondul de garanție al scrisurilor fonciare.

Anul 1897 e an jubilar: 25 de ani dela întemeierea institutului. Adunarea generală decide:

1. ridicarea unui monument primului director Visarion Roman și
2. crearea unui fond de 20,000 florini pentru un internat de băeți.

În anul 1902. Prin un decis al ministerului de comerț, scrisurile fonciare ale institutului se primesc de cautiune la toate întreprinderile publice și altfel de obligamente față de stat.

În anul 1904. Prin o hotărîre a Băncii Austro-Ungare, scrisurile fonciare se declară lombardabile la Banca Austro-Ungară și la toate Filialele ei.

Se introduce ramul împrumuturilor hipotecare cedate. Fondul de garanție al scrisurilor fonciare se urcă la cor. 500,000.

În anul 1907. Capitalul social al institutului se urcă la cor. 2,400,000, și în legătură cu aceasta se modifică statutele institutului.

În anul 1909. Se înființează o filială a institutului în Lugos, în care se contopește institutul „Lugosana“, și în scopul acesta capitalul social al institutului se urcă până la suma de 3 milioane coroane.

Se întemeiază Agenturi în Diocisânmartin, Mediaș și Ibașfalău.

În anul 1910. Se înființează o Filială de a institutului în M. Oșorheiu, Agentura din Mediaș se transformează în Filială, iar în Sânmiclăușul mare și Zorlențul mare se întemeiază agenturi, cari se incorporează Filialei din Lugos.

Conform maistrului revirementul operațiunilor cu 31 Octombrie a. c. a fost total cor. 554.820.989-60, cu 31 Octombrie 1909 a fost cor. 495.500.209-76, prin urmare în anul curent un plus de cor. 59.320.788-84.

Venitul curat cu 30 Iunie 1910 a fost cor. 231.007-41. Venitul curat cu 30 Iunie 1909 a fost cor. 193.470-57, plus venit față de anul trecut cor. 37.539-84.

Pe baza acestor date autentice, din propria mea inițiativă am făcut trei propuneri, pe care conferința le-a primit cu însuflețire și în unanimitate, și a decis să fie recomandate direcțiunii spre primire și realizare. Anume:

1. Să se creeze un fond cultural, care să poarte numele „Fondul cultural Parteniu Cosma“. Destinațiunea acestui fond o va stabili Direcțiunea, în înțelegere cu dl jubilar.

2. Direcțiunea să procure pe spesele institutului portretul dlui jubilar și să-l așeze în sala de ședință. Acest portret să se fotografieze pentru toate filialele institutului.

3. Să i se prezenteze dlui jubilar, în semn de aducere aminte, un Album, cu portretele tuturor membrilor din direcțiune, din comitetul de supraveghiere, al funcționarilor și al practicanților institutului.

În urma acestora am convocat pe ziua de ieri o ședință plenară a direcțiunii, în care am împărțit deciziunea conferinței, rugând direcțiunea să aproabe și să dispună executarea acestui decis.

Direcțiunea după o matură consultare a adus din partea sa, în unanimitate, următoarea hotărîre:

I. La 25 l. c. institutul „Albina“ serbează un jubileu al dlui Parteniu Cosma, din prilejul aniversării a 25-a a activității sale de director executiv.

II. Se va propune proximei adunări generale, ca din fondul special de rezervă a institutului să se creeze un fond cultural de cor. 40,000, — care să poarte numele „Parteniu Cosma“. Destinațiunea acestui fond o va fixa Direcțiunea mai târziu, în înțelegere cu jubilarul.

III. Se decide pictarea unui portret al jubilarului, prin un pictor de renume. Portretul se va așeza în sala de ședință a institutului și se va multiplica pentru toate filialele și agenturile institutului.

IV. Se hotărăște predarea unui album ocazional, în care să se cuprindă fotografia jubilarului, a membrilor din direcțiune, a comitetului de supraveghiere, a funcționarilor și a practicanților institutului.

V. Prezidentul institutului va convoca la 25 l. c. orele 10 a. m. o ședință plenară a direcțiunii dimpreună cu comitetul de supraveghiere, la care va fi invitat și jubilarul, cărui în această ședință i se va împărții întreg istoricul afacerii, i se vor aduce felicitări din partea direcțiunii, a comitetului de supraveghiere și a funcționarilor institutului, în fine i se va preda albumul de fotografii, ca o deosebită atențiune și suvenir din partea acelora, cari împreună cu dânsul muncesc la institutul „Albina“.

VI. În aceeași zi la ora 1 p. m. se va ține un banchet, la care vor lua parte — afară de jubilar și familia sa — numai membrii direcțiunii, ai comitetului de supraveghiere, funcționarilor și practicanților institutului.

Se vor rosti două toaste oficiale: unul din partea membrilor de direcțiune dimpreună cu comitetul de supraveghiere, și altul din partea funcționarilor institutului.

VII. Direcțiunea își exprimă dorința, ca și filialele și agenturile institutului să serbeze la timp potrivit acest important moment în istoricul institutului „Albina“.

Stimate dle Director!

Ziua de azi e o zi de rară în sămnătate în viața Dvoastre: numai puținilor muritori li-e dat, ca să-și poată vedea recompensate după vrednicie, ostenețele puse în serviciul neamului.

Antecesorul dvoastre, care a dat ideea și a întemeiat acest institut, nu s'a putut însă împărții de acest favor. După moartea sa institutul și-a arătat recunoștința față de Visarion Roman: prin dispozițiunea de a i se ridica un monument la mormânt.

Eternizarea recunoștinței, ce Vi se aduce Dvoastre, e mai strălucită și mai durabilă, decât monumentele de marmoră. Când îmi implinesc datorința plăcută, încredințată mie din partea onoratei direcțiunii, de a Vă felicita în numele ei la aniversarea jubileului de 25 de ani, de când stați în fruntea afacerilor acestui institut, rog pe bunul Dumnezeu: să Vă dăruiască încă mulți ani putere trupească și sufletească, ca să puteți continua activitatea Dvoastre, pe calea străbătută până acum; iar noi, cari împreună cu Dvoastră muncim, Vă vom da, ca și până acum, tot sprijinul, ca acest institut să fie mândria neamului nostru. Primiți dle director, Albumul, ce vi-l ofere stima și recunoștința noastră a tuturor!

Să trăiască domnul Director!

Delegațiunile. Moștenitorul de tron, Arhiducele Francisc Ferdinand, a sosit ieri Joi dimineața la Budapesta pentru a face în numele Maiestății Sale deschiderea delegațiunilor. Primire sgomotoasă, la dorința Alteței Sale, nu s'a făcut. La orele 11 din zi Alteța Sa a primit apoi în sala tronului delegațiunea austriacă și la orele 12 delegațiunea ungară. La vorbirile preșidenților delegațiunilor a răspuns Moștenitorul de tron prin un scurt mesaj de tron, în care se accentuează de nou necesitatea aducerii de jertfe pentru armată și marină, și se scoot la iveală raporturile bune cu toate statele europene. Moștenitorul de tron nu a ținut obiceiulul cerc, ci imediat după terminarea mesajului de tron s'a retras în departamentele celelalte ale palatului regal din Buda, iar după amiază a plecat cu trenul la Konopist. Delegațiunile își vor termina astăzi lucrările, pentru că nu au decât se voteze indemnizare pe trei luni pentru acoperirea cheltuielilor comune.

In chestia împăcării.

Domnul ministru-resident, contele Khuen-Hédervary, și a spus în două rânduri părerea, asupra acțiunii de împăcare cu România: întâi cu ocaziunea terminării discuziei asupra indemnizării, și apoi acum în sjunul Crăciunului, cu ocaziunea întreveterii avute cu un redactor dela „Pester Lloyd“ care publică în ziarul său, numărul de Crăciun, cele auzite din gura prim-ministrului. Din ambele declarațiuni ale dlui Khuen se vede, că guvernul nu consideră de încheiașe pertractările cu România. Iată cum a declarat acum, în fața redactorului dela „Pester Lloyd“, dl ministru-resident:

„Tratativele cari s'au urmat cu câțiva băbești de încredere ai Românilor s'au întrerupt din motive pe cari le cunoști bine. Cu aceasta însă mie nu mi se pare, că acțiunea românească a guvernului — cum sunt numite tratativele aceste în terminologia noastră politică — ar fi eșuat pentru totdeauna. Guvernul înapăcină toate dorințele concetățenilor nostri de altă limbă cu cea mai mare bunăvoință și nu am motive să nu-ți declar pe față, că ori când sunt gata să reiau tratativele cu România, îndată ce din partea lor s'or di expresie acestei dorinți. Cu concetățenii nostri Slovaci trăim în relații normale bune. Cu ei nu e nevoie să urmăm tratative speciale“.

Domnul ministru-resident a voit deci să constate, că nu din vina guvernului au fost întrerupte pertractările de înțelegere cu România, pentru că guvernul e gata a le relua oricând, dacă România s'ar apropia de el.

Inmormântarea notarului Ioan Ivan din Gurarâului.

— Raport special. —

Moartea subită a notarului în pensie *Ioan Ivan*, supranumit „Tata Ivan”, din Gurarâului a stârnit regrete generale. Concepția lui despre viață și însușirile nobile ale caracterului său l-au făcut iubit de toată lumea; putem zice, că a fost cel mai simpatic și cel mai popular om din părțile noastre. Era destul, ca cineva să poposească câteva clipe cu „Tata Ivan”, ca să nu l-ai mai uita o viață întreagă. Do- vadă despre stima și iubirea generală, de care se bucura răposatul, a fost inmormântarea întâmplată Mercuri, în 8/20 Decem- vrie a. c. Afară de rudenile mai apro- piate ale regretatului defunct o mulțime de stimatori din Sibiu au grăbit să i dea mortului ultima cinste. Din cercul pro- priu al Săliștei s-au prezentat întreagă precăteia, fără deosebire de confesiune, întreagă dascălimea, toți notarii comunali, toată inteligența și toată ceata „fiorilor” iubiți, pe cari „Tata Ivan” i-a lăsat or- fani.

Actul inmormântării l-au îndeplinit: Protopresbiterul în retragere *Ioan Droc*, protopresbiterul din Agnita *Ioachim Mun- tean*, adm. protopresb. *Dr. Ioan Lupăș*, pa- rohul *Ioan Manta* și asesorul consistorial *Lazar Triteanu*.

Cântările funebre au fost executate cu multă precizie de către corul elevilor seminariilor din secțiunea teologică. Prohodul s'a făcut în spațioasa biserică din Gurarâului, care de astădată n'a putut cuprinde pe toți, câți s'au prezentat la această tristă solemnităte. Personalitatea defunctului a caracterizat-o splendid d'as. cons. *Lazar Triteanu* în cuvântarea sa fu- nebră (O publicați în numărul viitor. Red.), care asupra ascultătorilor a făcut o im- presie covârșitoare. Personalitatea nota- rului „Tata Ivan” și viața dânsului bogată în amintiri vrednice de reținut formează un izvor nesecat de subiecte pentru scrii- torii nostri. Sper, că se vor afla conde- lele chemate, cari se eternizează acest „tip” cu toate însușirile sale. Dacă nu mă în- șei în volumul de schițe „De toate” al dlui director gimnas. *Virg. Onițiu* din Bra- șov, schița „Notarul Scurtu” are multe note din caracterul notarului „Tata Ivan”. Nu cumva directorul *V. Onițiu*, unul din „fiorii” rămași orfani, l-a avut de model pe adormitul în Domnul?

Înainte de a se așeza siorul în mor- mântul zidit de piatră de către fratele său iubit, asesorul consistorial *Nicolae*, notarul *Valeriu Decei* din Gurarâului și-a luat „rămas bun” în numele notarilor din cerc, cari aproape toți i-au fost ucenici, și apoi „s'a dat pământului”, ce este al pământului, după zisa sfinței scripturi. Co- rul a intonat jalnicul „În vezi pomenirea lui”, ale cărui ultime acorduri s'au per- dut în șgomotul bulgărilor de pământ, cari cădeau pe siorul în vezi neuitatului notar *Ioan Ivan*, după bunătatea sufletului său împodobit cu epitetul de „Tată”.

Cei rămași în urmă să nu încetăm a le ruga pentru odihna sufletului său cu dreptii.

Un orfan.

Din protopresbiterate.

Convocare.

Prin aceasta convoc conferența pro- tească din tractul protopresbiteral al Za- randului pe Luni, 27 Decembrie a treia zi de Crăciun, la Brad.

Ordinea de zi:

1. Serviciul divin la 8 ore. Vor func- ționa parohii *Petru Rimbaș*, *Ioan Perian* și *Nicolae Florea*.
2. Predica ocașională o va rosti preotul capelan *Ioan Indrei*.
3. Deschiderea conferenței în sala gimnezială.
4. Constituirea conferenței și con- statarea prezențelor.
5. Reflexiuni asupra modului cum s'a ținut serviciul divin și predica.
6. Cetearea ordinațiilor și a reso- luțiilor consistoriale, cari privesc cercul de competență al conferenței.
7. Parohul *Ioan Perian* din Criștior prezentează condica parohiei sale și dă îndigări despre modul compunerii aco- leis.
8. Eventualia.
9. Închiderea conferenței.

Brad, la 11 Decembrie 1910.
Vasile Damian
protopresbiter.

Apel!

În preajma anului nou ne permitem a face un călduros apel către toți sprijini- torii culturii și progresului român să bine- voiască a-și răscumpăra feliicitările de anul nou în folosul Muzeului Asociației.

Mijloacele materiale de care dispune Muzeul sunt așa de restrânse, încât în- zestrarea lui înaintea foarte încet. Și aceasta e o mare pierdere pentru noi, căci prețioasele obiecte de mare însemnătate etnografică și istorică, cari sunt o comoară a trecutului nostru și tot atâtea mărturii ale vieții noastre culturale, dispar sau sunt adunate cu sânguină de străini. E tim- pul suprem să ne îngrijim, ca cel puțin o parte dintre aceste comori ale poporului nostru să le adăpostim în muzeul primei noastre instituțiuni culturale.

Facem deci apel către toți cărturarii români să contribuie cu răscumpărarea fe- licităților de anul nou la înzestrarea Mu- zeului nostru național.

Numele donatorilor se vor publica în ziare și în rev. „Transilvania”.

Sibiu, 25 Decembrie 1910.

I. St. Șuluțu, Oct. *C. Tăslăuanu*,
prezident. secretar.

NOUȚĂȚI.

Pentru fondul catedralei. Dom- nul căpitan c. și reg. *Emanuil Ra- dulovici* donează în amintirea frate- lui său decedat, maiorul ces. și reg. *Daniil Radulovici*, fondului catedra- lei suma de 200 cor.

Noul secretar general. În locul de- cedatului *Teodoru* a fost numit secretar general al ministerului de culte din Ro- mânia dl *S. Halița*, compatriotul nostru, până aci inspector al învățământului.

† **Dr. Petru Zegle**, avocat în Ti- mișoara, a decedat Luni, în mod subit. A fost inmormântat Mercuri, la orele 2 d. a. Răposatul a lăsat averea sa, care se urcă la 130,000 coroane, spre scopuri culturale românești. Odihnească în pace!

Constituire. Sâmbătă în 11 Decem- vrie o. întrunindu-se membrii „Societății studenților ardeleni din București” s'a fă- cut alegerea comitetului după cum urmează: dl *Romulus Cioflec* president, dl *Mircea Mocanu* și *Aristotel Banciu* vicepresidenți; dl *Ol. Stefanovici* secretar; dl *Virgil Ni- stor* casier și dl *Romul Onofrei* și *Eugen Goga* membri în comitet. „Societa- tea studenților ardeleni din București” ale cărei ținte de competență sunt cultiva- rea lucrurilor de acasă și întreținerea cu societățile române similare din Austro- Ungaria a unor legături folositoare pen- tru unii ca și pentru alții, — dorește să înceapă aceste legături cu societățile stu- dențești, cu seminariile și pedagogiile. A- drează: Societatea studenților Ardeleni, Str. Lueger Nr. 1.

Cununii. *Ioan Filip*, candidat de preot cu *Ava Simu*, și *Iosif Drăgoiu*, candidat de preot cu *Cornelia Simu*, — căsătoriți în Sibiu.

Convenție comercială cu Munte- negru. S'au terminat negocierile diplo- matice privitoare la convenția comercială cu Munte-negru. Convenția va fi subscrisă în zilele cele mai de aproape. S'a stabilit un import anual scutit de vamă pentru 8 mil de vite și 20 de mii de oi.

O colecție. Din Stockholm se știe că la Crăciunul romano-catolic s'a pornit o colecție în folosul unui distins scriitor suedez, cu numele *August Strindberg*, ajuns în mare miserie. Scriitorul și amicii săi au sperat, că academia din Stockholm îi va da premiul literar Nobel de o sută de mii de franci. Premiul însă a fost dobândit de *Paul Heyse*, cunoscutul romanțier german. Pe *Strindberg* compatrioții săi voiesc să-l ejațe prin o colecție națională.

S'a deșteptat în sicriu. O știre în- fiorătoare din Milano spune, că un actor, *Att'oli*, s'a sinucis și avea să fie îngropat. Când cociugul a fost lăsat în groapă, deodată s'a auzit un șgomot din interiorul cociugului. Se înțelege, că imediat au scos afară pe actorul crezut mort; ear medicii, după multă osteneală, au reușit să aducă la simțire pe cel îngropat, care în sfârșit deșteptându-se a început să vor- bească cu mamă-sa și frații săi veniți la înmormântare. Medicii cred, că „mortul” se va restabili deplin.

Cură nouă. Un profesor *Rosenfeld* din Breslau recomandă persoanelor prea grase o cură de cartofi, pentru a slăbi. Cura este simplă: apă rece și cartofi fierți să se consume în timp de 4—5 luni, mân- cări grase să nu se mănânce de loc, și nici mișcări prea mari să nu se facă. Pa- cienții, în urma acestei cure, pierd o parte considerabilă din greutatea corpului.

Jertfa boxului. La o luptă cu boxul în Liverpool unul dintre combatanți, cu numele *Knox*, a isbit cu atâta putere în capul adversarului său, încât acesta s'a prăbușit și a murit pe loc. *Knox* a fost arestat îndată.

Carte confiscată. Comisiunea cen- surătoare din Moscova a confiscat acum o carte de *Tolstoi*, apărută cu trei ani mai înainte, sub titlul *Carte de cetire zilnică*.

Membre la casină. Din Slatina Maramureșului se știe, că comitetul so- cietății de lectură din această localitate a hotărât să primească în cercul său și pe femei, ca membre ale casei, cu ace- leași drepturi care le au și bărbații.

Moștenirea Nataliei. În considerare că familia regească *Obrenovici* s'a stâns, unica moștenitoare a averii, rămase după nenorocitul *Alexandru*, este mamă-sa, ex- regina *Natalia*. Averei, în valoare de mai multe milioane, consistă mai ales din bu- nuri imobile. *Natalia* având multe procese pentru moștenirea acesteia, voiește să vândă averile din Sârbia. Guvernul sârbesc, ca să nu ajungă proprietățile regești în mână străină, a început negocierile cu scopul de a le cumpăra.

Nenorociri provocate de negură. Nici în Italia nu este totdeauna cerul al- bastru și vremea senină. O ceață groasă a învălât zilele acestea orașul *Milano*, o- biectele nu se puteau zări nici la o dis- tanță de un metru. S'au întâmplat câteva nenorociri: 7 oameni au căzut în apă, trei s'au înecat; este mare mai ales numărul celor ce s'au ciocnit cu trăsurile și cu tramviele și au suferit leziuni mai mult sau mai puțin grave.

Judecatorie corectă. O judecatorie vieneză în afaceri civile a publicat acum un anunț, în care cutare *Juliana Pinzker* este somată să se înfățișeze în persoană la judecatorie, la dincoară are să fie de- clarată moartă. — Numita femeie e născută în 1780, va să zică astăzi e de 130 de ani, de-o fi trăind pe undeva.

Catedre de grădinarie. Ministrul de agricultură, contele *Serényi*, a hotărât să înființeze catedre de grădinarie la școlile de stat aflătoare în locuri, unde se cul- tivă în măsură mai întinsă lucrările nece- sare la producțiunea de poame și zar- zavat.

De-ale nobilimii din Ungaria. Cores- pondentul din Budapesta al unui ziar vienez știe, că de câțiva ani nobilii în Ungaria se sporesc într'un mod uimitor. Sporul însă nu se face pe cale naturală, ci arti- ficială: monitorul oficial publică nefcetat în timpul din urmă nobilitări nouă. Dela 1867 până la 1910 s'au făcut în Ungaria aproape o mie de nobilitări. În anii șase- zece s'a conferit titlul de nobil la 27 per- soane; în anii șaptezeci la 111 persoane; în anii optzeci la 232 persoane, în anii nouzeci la 349 persoane. Recordul însă a fost ajuns acum, sub stăpânirea actuală.

Impotriva modei. În numeroase bi- sericii din Anglia s'a produs o puternică mișcare în privita purtării marilor pălării de dame. Un episcop scrie într'o revistă asupra acestei mișcări și cere, ca femeile în general să nu mai poarte pălării în bi- seriea: dacă în teatre damele se pot lipsi de pălării, pentru ce n'ar aduce jertfa aceasta și în casa Domnului? Mai mulți preoți din Londra au publicat pentru ordi- nicioșii lor o circulară în acest înțeles.

Birou de informații în Budapesta. Atragem atențiunea publicului cetitor asu- pra inseratului cu titlul de sus din numă- rul nostru de astăzi.

La fondul Dr. D. P. Barcianu pen- tru ajutorarea căldelor (sodalilor) fără de lucru al „Reuniunii meseriașilor sibiieni” au mai dăruit: *Dem. Vidrighin*, casier (*M. Oșorheiu*) și soția sa *Hareti* n. Pop. 1 cor. *George Babeș*, învățăcel pantofar, 50 bani *Dr. Vasile Saftu*, paroh (Brașov), și copiii săi *Eugen* și *Hortensia*, 1 cor. *Patrichiu Pintea*, inv. penz. (Ruja) 20 bani, *Ioan Me- dred*, inv. (Telna) soția sa *Ana* n. *Stoi- onța* și copiii lor *Pompiliu*, *Cornelia* și *Hor- tensia*, 1 cor. și *Eugenia Tordășianu* pro- fesoară 10 bani.

Bal în Zernești. Reuniunea femeilor române din Zernești și jur învitată la balul împreunat cu tombolă ce se va a- ranja Luni, în 27 Decembrie v. 1910 (9 Ianuarie n. 1911) în hotelul din Zernești. Începutul la 8 ore seara. Prețul de în- trare: de persoană 2 coroane; de familie 3 coroane. Plus în oferte marimioase se primesc cu mulțămă și se vor chita publice. Este de dorit, ca damele să se prezinte în costum național. În pauză se va juca Călașorul și Bătuta.

Avis. Domnii preoți sau învățători din comitatul *Tarda-Arieș* sunt din nou și insistent rugați, ca să retrimită numai decăt apelurile în chestia statisticeii foilor române cetite în comitatul nostru. Din peste 100 comune abia 30 de răspunsuri am primit până azi. Se apropie anul nou, pe când va trebui să facem abonamente pentru co- munele, în cari nu sunt foii românești. Ob- servăm, că rezultatul apelurilor îl vom publica în toate foile noastre și vom numi cu numele toate comunele și toți conducătorii, cari nici în urma acestei repetite rugări nu vor retri- mite apelurile. Pentru clubul comitatens: *Dr. Valer Moldovan* și *Dr. George Pădăceanu* secretari.

Dela „Asociațiune”.

Ca și în alți ani, așa și de data acea- sta, „Asociațiunea” a făcut apel la publi- cul nostru să contribuie cu răscumpărarea feliicitărilor de Anul nou în scopul înze- strării Muzeului Național. Primele contri- buiri le-au făcut următorii domni:

Iosif Sterea Șuluțu, *Parteniu Cosma*, câte 20 cor., *Mateiu Voileanu*, *Dr. Octa- vian Russu*, *Dr. Ilarion Pașcaru*, *Dr. Eug- en Piso*, *Dr. Lucian Boroie*, *Dr. Eusebia R. Roșca*, câte 10 cor., *Dr. Ilie Beu*, *Emil Verzar*, câte 5 cor., *Demetriu Vulcu*, *Dr. Vasile Bologa*, câte 4 cor., *Nicolae Togan*, *Stefan Stroia*, câte 3 cor. Total 124 cor.

Mulțămim dlor contribuenți în numele comitetului central.

Biroul Asociațiunii:

Iosif Sterea Șuluțu.

Procurare de altoi.

Cu dorința de a sta în ajutorul cul- tivătorilor nostri de pomi, am luat hotă- rârea, să procurăm în primăvara viitoare un număr mai mare de altoi meri și peri, pe cari să-i punem cu preț redus în vân- zare.

Pentru a ne putea orienta la procu- rare, rugăm pe toți cari doresc să se pro- vadă prin noi cu pomi altoiți, să ne aducă la cunoștință cel mai târziu până la 25 Ianuarie n. 1911 soțul și numărul altoiilor la câți reflectează.

Sibiu, 27 Decembrie 1910.

Comitetul central al „Reuniunii ro- mâne de agricultură din comitatul Sibiu”.

Pant. Lucuța
prez.

Vic. Tordășianu
secretar.

Concurs.

În conformitate cu dispozițiile pen- tru administrarea fondurilor și fundați- onilor „Asociațiunii pentru literatura ro- mână și cultura poporului român” se pu- blică concurs pentru „premiul *Andrieu Murășan*” de 300 cor. pe anul 1910.

La concurs se admite orice lucrare originală de caprină literară, tipărită în Un- garia în cursul anului 1910.

Concurenții vor avea să înainteze până la 1 Aprilie st. n. 1911 biroului Aso- ciațiunii în Sibiu (Str. Șaguna Nr. 6) cinci exemplare din lucrările lor. Premia- rea autorului se va face în ședința festivă a secțiilor științifice-literare ce va ținea cu ocazia adunării generale din 1911 în Blaj.

Sibiu, 16 Decembrie 1910.

Iosif St. Șuluțu
prezident.

Oct. C. Tăslăuanu
secretar.

Posta redacției.

Abrudsat. Se va publica, dar abia în anul viitor.

Teatru.

Măne, Sâmbătă, se dă pentru a dou- oră „*Am Gänsehäfel*”, farsă cu cântece în trei acte.

Nr. 788/1910.

[497] 1-3

Concurs.

Devenind vacant postul de capelan temporal pe lângă neputinciosul paroh Iacob Chifa din parohia de clasa a II-a **Blasfaleul inferior** în tractul Bistriței, pentru îndeplinirea aceluia se scrie concurs cu termen de 30 de zile dela prima publicare în „Telegraful Român“.

Emolumentele împreunate cu acest post sunt: jumătate din toate venitele sistemizate și fasonate în coala B. pentru întregirea dotațiunii preoțești dela stat.

Reflectanții la acest post își vor înainta cererile instruite conform regulamentului în vigoare, în termenul deschis, la oficiul protopresbiterial al tractului Bistriței în Bistrița-Beszterceze — și cu observarea §-lui 33 din regulamentul pentru parohii se pot prezenta și în parohie pentru a cânta, respective oficia și cuvânta.

Dela concurenți se cere calificațiune preoțească completă regulamentară.

Bistrița, 6/19 Decembrie 1910.

Oficiul protopresbiterial gr. or.

Gregoriu Pletosu
protopresbiter.

Nr. 271/1910.

[498] 1-3

Concurs.

Pentru ocuparea postului de paroh în comuna bisericească de clasa I. **Vidra de sus** din protopresbiteratul Câmpenilor se publică concurs nou cu termen de 30 zile dela prima apariție în „Telegraful Român“.

Venitele împreunate cu acest post sunt cele fasonate în coala B. pentru întregirea dotațiunii preoțești de la stat.

Concurenții au a-și așterne rugărilor lor concursuale instruite conform normelor în vigoare în termenul convenit la oficiul protopresbiterial al Câmpenilor și a se prezenta în biserică spre cunoaștere.

Viitorul paroh va avea să dea un ajutor de 300 coroane anual deficientului preot Vasile Gomboș până va fi acesta în viață.

Câmpeni, 7 Decembrie 1910.

Oficiul protopresbiterial gr. or. al Câmpenilor.

Romul Furdul
protopop.

Nr. 684/1910.

(499) 1-3

Concurs.

Pentru ocuparea postului de paroh în parohia de cl. III-a din comuna **Halchiu**, protopresbiteratul Brașovului, să deschide concurs cu termen de 30 zile dela prima publicare în „Telegraful Român“.

Emolumentele împreunate cu acest post sunt cele fasonate în coala B. pentru întreținerea salariului preoțesc cu ajutor de stat.

Doritorii de a ocupa acest post sunt îndatorăți a se prezenta în biserică spre a cânta, predica eventual a servi.

Petițiunile de concurs, instruite conform regulamentului pentru parohii, au să se înainteze la oficiul protopresbiterial al tractului Brașov, în termenul deschis.

Brașov, în 3 Decembrie 1910.

Oficiul protopresbiterial, în conțelegere cu comitetul parohial.

Ioan Hamsea
protopop adm.

Városmajor-Sanatorium și Hydrotherapie

26 odăi aranjate foarte modern, supraveghiere medicală constantă.

Telephon 88-89

Biru central, stabiliment medical:

Budapesta, Ferenc-körút 29

Consultațiuni dela orele 8-9 a. m. și 3-5 p. m.

[448] 5- Director-șef

Dr. Cosmutza.**Birou de informații.**

Cunoscând multele lipsuri ale publicului românesc din provincă, m'am hotărât să deschid în **Budapesta birou de informații** și

Agentură românească.

Orice informație relativ la petițiile înaintate la ministerii și la alte foruri, orice informații comerciale și în general în orice cauză — dau în restimp de 2-3 zile ori și cui, rezolvând toate chestiile în modul cel mai cinstit.

Urgentez rezolvirea petițiilor. Vorbesec în persoană cu referențial cauzei și rog rezolvare favorabilă.

Fac tot felul de mijlociri comerciale și comande.

Prețuri moderate, serviciu prompt informații detaliate.

La aviz aștept la gară.

(477) 15-20 **L. Olariu,**

Budapesta, Lajos-utca 141 III/19.

Noutate senzațională a industriei de țigle.

Mașină patentată de

fabricat țigle.**Model 1910.**

Confecționează 10-12000 țigle în 10 ore din orice material potrivit pentru fabricarea țiglelor. Intocmire absolută a lucrului de mână. Pentru punerea în mișcare sunt suficienți doi cai, doi boi sau un motor cu putere de 5-6 HP. Fundamente și hală pentru mașini nu e necesară. De lucrători specialiști nu e lipsă, căci lucrurile le pot îndeplini și * copii. Preț efiin de procurare. *

Intocmire complete de țiglariei curățitor de nămol, zdrobitor de piatră, mori cu globuri și tobe în cea mai bună execuție.

Cu prospecte, deslușiri și preliminară de cheltueli servește

[461] Agenția generală a lui 3-10

„Jacobiwerk“, Meissen (Germania)

IGNÁZ GELLÉRT & COMP.

VI. Tézék körút 41.

Garauția cea mai mare. Condiții de plată favorabile

O vai!

La tusă, răgușală și mucărie ajută repede și sigur

Trăiască!

„Pastilele de piept ale lui Egger“

au gust bun, și nu influințează asupra apetitului.

Un carton 1 coroană și 2 coroane.

Carton de probă 50 bani.

Deposit general și de expedare:

O să mă înec de această tusă rea!

Farmacia „Reichspalatin“

Budapesta, VI, Váci-körút 17.

Pastilele de piept ale lui EGGER m'au scăpat repede

Se găsește în Sibiu la: Guido Fabritius, Carol Morscher, Carol Müller, E. Rummler, Carol Priessel, Au- (367) 15-26 gust Teutsch; în Sebeș la: Wilhelm Lederhülger, Ludwig Binder, farmacia.

THE CAMPBELL

renumita fabrică engleză de motoare, liferează cele mai bine construite și durabile

Motoare și Locomobilecu Benzin
Ulei crud
Gas . . .Circularea cea mai ieftină
cea mai sigură
cea mai neimpiedecată

Prețuri efiine. Condiții favorabile de plată. Garantie în toată privința.

Agent general:

(380) 11-26

Korányi Victor, BUDAPEST, VI., Liszt Ferenc-tér Nr. 9.

Telefon 64-64.

Requisite de scris se pot procura de la **Librăria arhidiecezană****„Mugurul“**

îns. economică-comercială, Elisabetopole (Erzsébetváros) Kisküküllő vm.

Altoi de vie

calitate distinsă pe lângă prețurile cele mai moderate, soiuri de vin și de masă, viță americană cu și fără rădăcină, ochiuri de altoit, viță europeană cu rădăcină

se află de vânzare la

Insoțirea economică-comercială

„Mugurul“

Elisabetopole (Erzsébetváros) Kisküküllő vm.

Material disponibil în altoi peste

doauă (2) milioane.

Școalele de altoi n'au fost atacate de peronosporă.

Altoi desvoltați la perfecțiune.

La cumpărări pe credit cele mai ușoare condițiuni plătite pe 10 ani cu 7%.

La cerere preț curent și instrucțiuni gratis și franco.

Insoțirea primește gratis elevi pentru învățarea altoitului și mavi-pulării școalei de altoi.

Prima condițiune de reușită este de a folosi material solid.

Trimiteti băteți la cursul practic de altoi.

Replantați vă vilie cu altoi dela firma română.

Comande prin postă se efectuesc foarte prompt.

Succesorul lui H. Lüdecke A. G. Csallner

Sibiu, Piața-mare Nr. 14

recomandă cadouri valoroase și statornice de

Crăciun și Anul-nou,

nou asortatul seu depozit în

giuvaere, mărfuri de aur și argint.

In special atrage atențiunea asupra nou arangiatului depozit în

(500) 1-3

Oroloage de preciziune.

Specialitate: ornamente vechi săsești.

Depozit de fabrică în mărfuri de **Alpaca prima** și **Argint de China** executate în stil modern. Noutăți în **giuvaere și oroloage** de toate speciile.

Schimb și cumpăr giuvaere vechi, aur, argint și pietri scumpe.

Atelier propriu de aurit și reparaturi de oroloage.

Premiat cu medalia cea mare la expoziția milenară din Budapesta în 1896.

Turnătorie de clopote și fabrică de scaune de fier pentru clopote

ANTONIU NOVOTNY

în Timișoara-Fabric

se recomandă spre pregătirea clopotelor noue, cum la turnarea de nou a clopotelor stricate, spre facerea de clopote întregi, armonioase pe lângă garanță de mai mulți ani, provăzute cu ajustări de fier bătut, construite spre a le întoarce cu ușurință în orice parte, în dată ce clopotele sunt bătute de o lature, fiind astfel mântuite de crepare. Cu deosebire sunt recomandate

(278) 13-52

Clopotele găurite

o invențiune proprie și premiată în mai multe rânduri. Aceste clopote, cari sunt provăzute în partea superioară — ca violina — cu găuri ca figura S, au ton mai intensiv, mai adânc, mai limpede, mai plăcut și cu vibrare mai voluminoasă de cât clopotele turnate după sistemul vechiu, astfel că un clopot patentat de 327 kg., este egal în ton cu unul de 461 kg turnat după sistemul vechiu. — Mai departe se recomandă pentru facerea de scaune de fier bătut, de sine stătătoare, pentru preadajustarea clopotelor vechi cu ajustare de fer bătut, ca și spre turnarea de toace de metal. Prețcuranturi ilustrate gratis.

